

□ □ □ **Оплата праці працівників установ і закладів освіти, зокрема секретаря та прибиральників службових приміщень, здійснюється відповідно до Інструкції про порядок обчислення заробітної плати працівників освіти, затвердженої наказом Міністерства освіти України від 15.04.1993 № 102 (далі Інструкція), та наказу МОН від 26.09.2005 № 557 «Про упорядкування умов оплати праці та затвердження схем тарифних розрядів працівників навчальних закладів, установ освіти та наукових установ».**

Пунктом 64 Інструкції (з урахуванням статті 50 Кодексу законів про працю України) передбачено, що **тривалість робочого часу працівників, для яких цим пунктом не передбачено скороченої її тривалості, становить 40 годин на тиждень**

. Отже, для

прибиральників службових приміщень та секретаря встановлено 40-годинний робочий тиждень

.

Завдання та обов'язки прибиральника службових приміщень, які мають виконуватися працівником протягом 8-годинного робочого дня, визначені пунктом 120 Кваліфікаційних характеристик професій працівників, що є загальними для всіх видів економічної діяльності, затверджених наказом Міністерством праці та соціальної політики України від 29.12.2004 № 336.

Відповідно до Типових штатних нормативів загальноосвітніх навчальних закладів, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 6.12.2010 № 1205, **посада прибиральника службових приміщень в школі вводиться з розрахунку 0,5 штатної**

посади на кожні 250 м

2

площі, що прибирається, але не менше 0,5 посади на школу.□

За певних умов передбачено введення додаткових штатних посад прибиральників. При розрахунку площі, що прибирається, не враховується площа стін, вікон, панелей.

Варто зазначити, що зазначені норми площі не є нормами прибирання, а застосовуються для розрахунку необхідної для закладу кількості посад.

Згідно з пунктом 2 Інструкції умови оплати праці спеціалістів структурних підрозділів та окремих працівників закладів освіти, для яких вони не передбачені цією Інструкцією, встановлюються відповідно до умов оплати праці аналогічних категорій працівників відповідних галузей народного господарства.

Умови оплати праці медичної сестри передбачені наказом Міністерства праці та соціальної політики України, Міністерства охорони здоров'я України від 5.10.2005 № 308/519 «Про впорядкування умов оплати праці працівників закладів охорони здоров'я та установ соціального захисту населення».

Відповідно до абзацу «г» підпункту 3 пункту 4 наказу № 557 та аналогічної норми пункту 3.4.7 наказу № 308/519 за використання працівниками в роботі дезінфікувальних засобів їм **установлюється в обов'язковому порядку доплата у розмірі 10% посадового окладу незалежно від назви посади**, зокрема прибиральникам службових приміщень та сестрам медичним.

Разом з тим, відповідно до пункту 33 та додатку № 9 до Інструкції, а також пункту 7.2.3 та додатку № 2 до Галузевої угоди між Міністерством освіти і науки України та ЦК Профспілки працівників освіти і науки України на 2016-2020 роки (у новій редакції) **керівники закладів освіти за погодженням з профспілковими комітетами можуть встановлювати доплати працівникам, які зайняті на роботах з важкими та шкідливими умовами праці, у розмірі до 12% тарифної ставки (посадового окладу).**

Підпунктом 1.159 додатку № 9 до Інструкції та додатку № 2 до Галузевої угоди

передбачено, що **роботи з хлорування води, з виготовленням дезінфікуючих розчинів, а також їх використанням віднесено до видів робіт з важкими і шкідливими умовами праці, на яких встановлюються доплати у розмірі до 12%.**

Зазначені доплати встановлюються відповідно до Положення про порядок встановлення доплат за несприятливі умови праці Порядку додаткової оплати за несприятливі умови праці в установах і організаціях системи освіти, затвердженого Додатком № 9 до Інструкції.

Відповідно до статті 3¹ Закону України «Про оплату праці» **розмір заробітної плати працівника за повністю виконану місячну (годинну) норму праці не може бути нижчим за розмір мінімальної заробітної плати.**

Частиною другою цієї статті встановлено, що при обчисленні розміру заробітної плати працівника для забезпечення її мінімального розміру не враховуються доплати за роботу в несприятливих умовах праці та підвищеного ризику для здоров'я, за роботу в нічний та надурочний час, роз'їзний характер робіт, премії до святкових і ювілейних дат.

Інші виплати, зокрема доплата за вислугу років та надбавка за складність і напруженість у роботі, включаються до мінімальної заробітної плати, розмір якої, починаючи з 1 січня 2018 року, становить 3723 гривень.

Разом з тим, **з метою диференціації оплати праці працівників, які отримують однакову заробітну плату на рівні мінімальної,** пунктом 2 постанови К

абінету Міністрів України

від 28.12.2016 № 1037

керівникам навчальних закладів

надано право
забезпечити диференціацію заробітної плати шляхом встановлення доплат, надбавок, премій з урахуванням складності та умов виконуваної роботи.

Аналогічне зобов'язання передбачене пунктом 2 наказу Міністерства освіти і науки України від 20.01.2017 № 81 «Про внесення змін до наказу Міністерства освіти і науки України від 26 вересня 2005 року № 557».

Стосовно виплати допомоги на оздоровлення, то відповідно до п.п. б п. 4 постанови Кабінету Міністрів України від 30.08.2002 № 1298 «Про оплату праці працівників на основі Єдиної тарифної сітки розрядів і коефіцієнтів з оплати праці працівників установ, закладів та організацій окремих галузей бюджетної сфери» керівникам місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, при яких створені централізовані бухгалтерії, керівникам бюджетних установ, закладів та організацій в межах фонду заробітної плати, затвердженого в кошторисах доходів і видатків, надано право надавати працівникам матеріальну допомогу, в тому числі на оздоровлення, в сумі не більше ніж один посадовий оклад на рік, крім матеріальної допомоги на поховання.

Аналогічні норми для працівників освіти та охорони здоров'я передбачені у вищезазначених галузевих наказах (п.п.5 пункту 4 та п. 5.11 відповідно).

Пунктом 2 постанови Кабінету Міністрів України від 11.05.2011 № 524 «Питання оплати праці працівників установ, закладів та організацій окремих галузей бюджетної сфери» передбачено, що з 1 січня 2012 р. медичним працівникам державних та комунальних закладів (установ) виплачується допомога на оздоровлення у розмірі посадового окладу під час надання основної щорічної відпустки.

Норма про забезпечення надання всім категоріям працівників матеріальної допомоги, зокрема на оздоровлення, в сумі до одного посадового окладу на рік також передбачена пунктом 8.3.2 Галузевої угоди.

Щодо тривалості відпустки медичної сестри, секретаря та прибиральника службових приміщень, то відповідно до статті 6 Закону України «Про відпустки» щорічна основна відпустка надається працівникам тривалістю не менш як 24 календарних дні за відпрацьований робочий рік , який відлічується з дня укладення трудового договору.

Відповідно до п. 133 розділу XVII. «Охорона здоров'я, освіта та соціальна допомога» Списку виробництв, робіт, цехів, професій і посад, зайнятість працівників в яких дає право на щорічні додаткові відпустки за роботу із шкідливими і важкими умовами праці та за особливий характер праці, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 17.11.1997 № 1290, молодшим спеціалістам з медичною освітою закладів освіти надається щорічна додаткова відпустка максимальної тривалості 7 календарних днів.

Працівникам з ненормованим робочим днем надається щорічна додаткова відпустка за особливий характер праці тривалістю до 7 календарних днів згідно із списками посад, робіт та професій, визначених колективним договором, угодою, як це передбачено частиною другою статті 8 Закону України «Про відпустки». □

Конкретна тривалість щорічної додаткової відпустки за особливий характер праці встановлюється колективним чи трудовим договором залежно від часу зайнятості працівника в цих умовах.

Пунктом 5.3.10 Галузевої угоди рекомендовано **забезпечити надання додаткових відпусток працівникам з ненормованим робочим днем тривалістю до 7 календарних днів згідно із списками посад, робіт та професій, визначених колективними договорами на підставі Орієнтовного переліку посад працівників з ненормованим робочим днем,** який є додатком до цієї Угоди.

Цим Орієнтовним переліком передбачені посади друкарки та середнього і молодшого медичного персоналу. Разом з тим переліком не обмежено коло осіб, яким може надаватися додаткова відпустка за ненормований робочий день.

Рекомендаціями щодо порядку надання працівникам з ненормованим робочим днем щорічної додаткової відпустки за особливий характер праці, затвердженими наказом Міністерства праці та соціальної політики України від 10.10.1997 №7 «Про затвердження Рекомендацій щодо порядку надання працівникам з ненормованим робочим днем щорічної додаткової відпустки за особливий характер праці», □ **передбачено, що конкретна тривалість додаткової відпустки встановлюється колективним договором за кожним видом робіт, професій та посад чи трудовим договором, як компенсація за виконаний обсяг робіт, ступінь напруженості, складність і самостійність у роботі, необхідність періодичного виконання службових завдань понад встановлену тривалість робочого часу (пункт 3).**

Обчислення середньої заробітної плати для оплати часу щорічної відпустки провадиться відповідно до Порядку обчислення середньої заробітної плати, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 8.02.1995 № 100, яким зокрема передбачено

коригування заробітної плати за проміжок часу до підвищення посадових окладів за рішенням Уряду за час, протягом якого за працівником зберігається середній заробіток, зокрема за час відпустки.

Щодо здійснення виплат відповідно до законодавства та диференціації оплати праці, то фінансове забезпечення загальноосвітніх навчальних закладів комунальної власності здійснюється за рахунок місцевого бюджету.

Відповідно до статті 77 Бюджетного кодексу України обласні, міські, районні, селищні, сільські ради при затвердженні відповідних бюджетів мають враховувати у першочерговому порядку потребу в коштах на оплату праці працівників бюджетних установ відповідно до встановлених законодавством України умов оплати праці та розміру мінімальної заробітної плати.

Підпунктом 3 пункту 3 постанови Кабінету Міністрів України від 14.01.2015 № 6 «Деякі питання надання освітньої субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам» місцеві державні адміністрації зобов'язано забезпечити дотримання вимоги частини четвертої статті 77 Бюджетного кодексу України.

Пунктом 3 цієї постанови державним адміністраціям доручено забезпечити під час виконання бюджету проведення своєчасної та у повному обсязі оплати праці працівників бюджетних установ, не допускаючи будь-якої заборгованості з таких виплат, а також затвердити план заходів щодо наповнення місцевих бюджетів, вишукування додаткових джерел надходжень до бюджетів, у тому числі за рахунок детінізації економіки (не менш як 2% доходів загального фонду), дотримання жорсткого режиму економії бюджетних коштів (не менш як 1% видатків на бюджетну сферу) та посилення фінансово-бюджетної дисципліни.

(За матеріалами сайту ЦК Профспілки працівників освіти і науки)